

Чемич О. М. Епідеміологічні особливості сучасного сальмонельозу [Текст] / О. М. Чемич / Актуальні проблеми епідеміології інфекційних, паразитарних і неінфекційних захворювань: матеріали науково – практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю створення кафедри епідеміології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, м. Львів, 12 -13 травня 2016 р. / М-во охорони здоров'я України; Львів нац. мед. ун-т; редкол.: Н. О. Виноград (гол. ред.) та ін. - Львів, 2016. - С. 233-234.

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО САЛЬМОНЕЛЬОЗУ

Чемич О. М.

Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Актуальність. Сальмонельози характеризуються частішим розвитком тяжкого та затяжного клінічного перебігу і тривалого бактеріоносійства. Маючи виражену біологічну і екологічну пластичність, сальмонели здатні до значного поширення в зовнішньому середовищі і довготривало персистують в організмі людини. Реєструються як спорадичні захворювання, так і у вигляді спалахів. Найбільш висока захворюваність спостерігається в економічно розвинутих країнах. Актуальною ця інфекція лишається і для України.

Мета роботи. Встановити епідеміологічні особливості сальмонельозу на сучасному етапі.

Матеріали та методи. Проведено епідеміологічне та клініко-лабораторне обстеження 190 хворих на сальмонельоз, які перебували на лікуванні у СОІКЛ імені З. Й. Красовицького. Усі дані заносили в “Електронну карту дослідження”. Результати клінічного спостереження та проведених досліджень були опрацьовані методом варіаційної статистики з використанням комп'ютерних програм Microsoft Office Excel 2010, Statistica 10 і онлайн калькулятора (<http://medstatistic.ru/calculators/calchit.html>).

Результати та обговорення. Госпіталізація пацієнтів відбувалася на (1,91±0,08) добу від початку захворювання. Середній вік хворих склав (43,93±1,32) року. Серед обстежених переважали чоловіки (120 осіб), жінок було

в 1,7 раза менше (70). У етіологічній структурі сальмонельозів переважала *Salmonella enteritidis* (C S. ent., 140 хворих; 73,7 %) та *Salmonella typhimurium* (C S. typh., 49, 25,8 %), один випадок - встановлено клініко-епідеміологічно.

При вивченні клінічних варіантів хвороби загалом встановлено, що переважає гастроентеритний (50,5 %). Друге місце за частотою виявлення займає гастроентероколітний варіант (34,2 %). Рідше всього діагностували ентеритний (3,1 %) та гастритний (1,1 %) варіанти сальмонельозу. Ентероколітний варіант встановлювали у 11,1 % осіб.

Найбільша кількість хворих на сальмонельоз госпіталізована у серпні місяці, з початком зростання у травні-червні, що підтверджувало дані інших дослідників про стимулювальний вплив температури довкілля на розмноження УПМ і продукування ними токсичних речовин. Встановлено, що у групі C S. ent., випадки надходження до стаціонару значні протягом всього року, підвищення припадає на травень – вересень, а при C S. typh. частіше в липні – вересні, рідше березні – квітні.

У більшості випадків хворі на сальмонельоз пов'язували свою недугу з декількома факторами передавання, найбільш поширені це: яйця птиці (40,8 %), м'ясо- і рибопродукти (40,8 %), молокопродукти (36,8 %). Рідше в анамнезі були вказівки на овочі (22,4 %), у поодиноких випадках причиною захворювання стали кондитерські вироби та фрукти (6,4 % та 4,0 % відповідно). Отримані результати є закономірними для сучасних складних соціально-економічних умов проживання.

Висновки. Пік госпіталізації хворих на сальмонельоз припадає на серпень місяць, з початком зростання у травні-червні. Уражаються переважно чоловіки середнього віку. Основними ймовірними факторами передавання є яйця птиці, м'ясо- і рибопродукти, молокопродукти. Сальмонельоз спричиняють домінантні штами *Salmonella enteritidis*, *Salmonella typhimurium*.